

Know-how (anglicky „vědět jak“) a řešení know-how

Know-how je souhrn informací, znalostí, poznatků a zkušeností pro určitou činnost

Know-how je anglické sousloví, popisující technologické a informační předpoklady pro určitou činnost, nejčastěji výrobu, případně pro provoz a jejich technické uskutečnění. Je to souhrn poznatků, výrobních a obchodních znalostí a postupů, návodů či receptur pro výrobu, získaných dlouholetou zkušeností.

Často jde o takový druh zkušeností, že se jen stěží dají popsat a proto bývají předmětem smluv o technické pomoci, kterou poskytuje osobně jejich majitel. Know-how je hospodářský nehmotný statek a týká se výroby produktů, které nepodléhají patentům a licencím.

Ač neexistuje jednotná definice know-how, zahrnuje v sobě podle převládající praxe výraz know-how výrobně technické a obchodní poznatky, znalosti a dlouhodobé výrobní zkušenosti s určitým procesem, technologií, technickou pomocí, znalostí utajovaných receptur a postupů, nepatentované či utajované vynálezy, ale i poznatky a zkušenosti z oblasti organizace výroby a řízení, podnikání, obchodu, marketingu atp.

Význam know-how pro zvýšení konkurenceschopnosti a zisku

Know-how je obvykle zárukou rychlého vyřešení nějakého problému a získání konkurenční výhody. Nadto nelze některé vynálezy vůbec patentovat, takže poznatky toho druhu mohou být komercializovány jen v rámci know-how.

Know-how je považováno za jednu z největších hodnot vytvářených podnikem, a to hned po výnosech z investovaného kapitálu. Platnost či doba trvání know-how je omezena pouze jeho technickým zastaráváním nebo ztrátou dostatečného utajení.

Dobrá ochrana know-how je nezbytná

Podle převládajícího názoru právní nauky je součástí know-how prakticky vše, co není nebo nemůže být předmětem průmyslových nebo autorských práv, avšak pro podnik nebo firmu má tržní hodnotu a cenu a může se tak stát předmětem hospodářské a obchodní činnosti. Nejpodstatnější je, že know-how vždy představuje ekonomickou hodnotu, která náleží tomu, kdo je vyvinul nebo oprávněně získal.

A protože know-how není předmětem průmyslového vlastnictví a nemůže být proto chráněno zvláštním zákonem ani patentově, ani jiným ochranným dokumentem, přichází v úvahu pouze ochrana jeho důsledným utajováním, nebo poměrně chatrná ochrana v rámci

postihu nekalé soutěže, a to buď proti tzv. otrockému napodobení podle § 47 Obchodního zákoníku, nebo pro porušení obchodního tajemství podle § 17 a § 51 Obchodního zákoníku.

Vlastní ochrana know-how spočívá podle názoru převládající praxe především v trvalém, důkladném a důsledném utajování jeho předmětu na všech úrovních, od zaměstnanců a pracovníků po manažery firmy a všeobecně vůbec. Uznává se, že stupeň a úspěšnost utajení know-how ovlivňuje výši jeho ceny a představuje rovněž monopol pro svého majitele za podmínky, že se mu podařilo příslušné know-how utajit.

Otakar Jalůvka

otacar@seznam.cz

<http://www.jaluvka.com/reseni-know-how.htm>